

Groepsgesprekken

Hieronder een samenvatting van de resultaten. In de groepen is er niet gestreefd naar het over zaken eens worden maar vooral naar het inventariseren van meerdere meningen.

Als het gaat om de energietransitie:

1. Wat moet er in onze wijk gebeuren?

- De meeste groepen staan niet lang stil bij de noodzaak van de transitie, die is wel duidelijk. Wel is er een grote behoefte aan informatie over wat de gemeente gaat doen als het gaat om aardgasvrij wonen.
- Gemeente moet nu starten met een visie, informatiedelen en draagvlak creëren.

2. Hoe gaan we het organiseren?

- Gemeente moet de regie nemen en aangeven welke stappen er genomen worden tot aan de keuzemomenten per wijk. Stel met het platform Hoograven Duurzaam een plan van aanpak op: tijd/geld/expertise. Betrek bewoners in het vervolg en bespreek opties voor wijkbrede ingreep (bv warmtenet) met voor- en nadelen. Wellicht rol voor wijkbureau. Vervolgens een aanpak op *buurniveau*. Daarvoor moeten we goed inzicht hebben in type woningen (bouwjaar; appartementen versus rijtjeshuis; koop versus huur). Identificeer vervolgens de trekkers en zorg voor een adviseur per buurt/type woning. Laat de trekkers de bewoners met eenzelfde woningtype bij elkaar brengen. Het gaat erom vooral de 'middengroep' (de niet-trekkers) mee te krijgen/ te mobiliseren.
- Een groep vraagt om Regie en om Visie. Al was het maar om te voorkomen dat we verkeerde (dure) keuzes maken. Een visie, opgesteld door de gemeente, laat zien welke alternatieven voor aardgas voor Hoograven, of specifieke delen van Hoograven, kansrijk zijn en wat ze betekenen (ruimtegebruik, kosten, individueel te kiezen of juist gezamenlijk). Die visie bevat meerdere opties zodat de bewoners iets te kiezen hebben. Hoe dat keuzeprocess er precies uitziet weten we nog niet. Maar we voelen wel aan dat wanneer ieder voor zichzelf kiest, er mogelijk opties afvallen die juist voor het geheel beter kunnen zijn, zoals geothermie. Maar aan de vraag of de meerderheid haar voorkeur aan de minderheid mag opleggen zijn we nog niet toe.
- Meepraten over aardgasvrij in de wijk: begin dicht bij huis-> straat->buurt->wijk, niet andersom. Voor huurders is inspraakstructuur georganiseerd: huurderscommissies in buurten, ook op stedelijke niveau een gezamenlijk overleg, wellicht ter inspiratie.
- Bewoners moeten wel zeggenschap houden en het moet duidelijk zijn wat de goedkoopste opties zijn.
- Meerdere problemen tegelijk aanpakken, bijvoorbeeld: parkeergarage maken onder de groenstrook op de Julianaweg, ook voor de warmte/koudeopslag, daaronder regenwateropslag en wellicht een batterij voor zonnepanelen. Maar ook koude erkers, gezamenlijk aanpakken: zink eraf, sedum erop.

3. Wat hebben we daarvoor nodig?

- Deels reeds weergegeven onder punt 2;
- Een analyse van de huizen, wijken en mogelijkheden is goed om mee te beginnen. De gemeente kan al deze data delen met de werkgroep in de wijk.
- Meer mogelijkheden voor lokale opwekking, distributie en opslag van energie. Particulieren en bedrijven moeten zelf warmte-coöperaties kunnen opzetten;
- Bij het toepassen van nieuwe technieken heb je een soort investeringsfonds nodig die de risico's ook afdekt, dat moet je niet aan individuele mensen overlaten. Investeringsfonds

zien wij op landelijk niveau: niets zo mooi als dat mijn pensioengeld rendeert met duurzame maatregelen.

- Een goede communicatie met de bewoners. Gebruik daarvoor ook lokale kanalen als de wijkkrant. Aanzet, wordt goed gelezen.
- Kan Pro-rail piekspanning leveren aan de wijk?

4. Ook werd er gesproken over wat je intussen zelf aan je woning kunt doen.

- Bedenk oplossingen die je kunt nemen in je woning die goed zijn, onafhankelijk van wat er op wijkniveau gebeurt, bv isolatie. Vorm eventueel standaard pakketjes, per type woning en koop gezamenlijk in als die kans zich voordoet.
- Pas op met het investeren in nieuwe technieken. Zo kun je straks weinig met bv een warmte-krachtkoppelinginstallaties (eigen stroom opwekken met aardgas) zoals die 5 jaar geleden nog werd gepromoot.
- Energieadvies aan huis, daar kunnen we wat mee, waar kan ik meer informatie vinden?
- Heb al meegedaan aan Buurtstroom, maar jammer dat ik niet meer panelen heb gekocht.
- Isoleren is altijd goed maar meer willen mensen toch niet gaan doen. Sommigen wijten dat aan een niet altijd betrouwbare overheid;
- Er is een tekort aan technische kennis, en goede betrouwbare installateurs.